

การใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินี

The Use of Image Language in Horror Novel Set 4 Deaths of Phakhinai

วราพรรณ ทิ้งโคตร¹ / นนทชา คัยนันท์²

Waraphan tingkote¹ / Nontacha Kaiyanun²

.....
^{1,2}*Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
Chon Buri 20131, Thailand
Email: pearwa.waraphan@outlook.com*

Received: June 13, 2019

Revised: August 13, 2019

Accepted: August 14, 2019

Abstract

This research article aimed to study of visual language techniques used in horror novel set 4 “The Deaths of Phakhinai’s Direction of Morality” in the use of words for visual language and figure of speech for visual language. The article studied the horror novel series “Death of Phakhinai” which was first published in October 2015, including Nang Khaen, Nang Khuk, Nang Khruan, Nang Khoi. The results of the study were presented by descriptive analysis method. The study in the use of words for visual language comprised 6 aspects; the use of words for visual language of vision, the use of words for visual language of symptoms and movements, the use of words for visual language present the emotion, the use of words for visual language of hearing, the use of words for visual language of touching and the use of words

for visual language of smelling. The use of figure of speech for visual language comprised 6 aspects: Similar, Metaphor, Personification, Hyperbole, Paradox and Rhetorical Question.

Keywords: Image Language, horror novel set 4 deaths of Phakhinai

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยในด้านการใช้คำสร้างจินตภาพและการใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษานวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยที่ตีพิมพ์ครั้งแรกในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 4 เล่ม ได้แก่เรื่อง นางแค้น นางคูกุ นางครวญ นางคอย และเสนอมผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ โดยผลการศึกษากการใช้คำสร้างจินตภาพพบว่า มี 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น 2) การใช้คำสร้างจินตภาพที่แสดงอาการและความเคลื่อนไหว 3) การใช้คำสร้างจินตภาพที่สื่ออารมณ์ความรู้สึก 4) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน 5) การใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัส และ 6) การใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่น ส่วนในด้านการใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพพบว่ามี 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) อุปมา 2) อุปลักษณ์ 3) บุคลาธิษฐาน 4) อติพจน์ 5) ปฏิภาคพจน์ และ 6) ปฏิพจน์

คำสำคัญ: ภาษาจินตภาพ, นวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารและวรรณกรรมเป็นงานศิลปะที่ต้องอาศัยภาษาสื่อความหมาย แสดงความรู้ ความคิด ทศนคติและอารมณ์ของผู้เขียน ดังที่ Nakwatchara (1977: 1) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า “วรรณกรรมเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นอุปกรณ์ ในการแสดงออกเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนมาเป็นภาพให้ผู้อ่านสัมผัสได้ด้วยประสบการณ์และจินตนาการของผู้อ่านเอง แต่ทั้งนี้คงต้องรวมไปถึงความสามารถในเชิงประพันธ์ของผู้เขียนด้วยว่าผู้เขียนมีกลวิธีอย่างไรในการสร้างจินตภาพให้

ปรากฏในโมนีกรของผู้อ่านและจินตภาพนั้น ๆ สื่ออะไรกับผู้อ่านบ้าง...”

Rodjanawong (2006: 2) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาจินตภาพไว้ว่า “การใช้ภาษาสื่อ จินตภาพถือเป็นศิลปะการประพันธ์ที่ทำให้งานเขียนมีคุณค่า มีความงดงามทางภาษา อีกทั้งยังสามารถแสดงความสามารถในการประพันธ์ของกวีลึงส์สำคัญของการใช้ภาษาสื่อจินตภาพอีกประการหนึ่งก็คือ ภาษาจินตภาพนั้นสามารถทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพความงดงาม ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดมายังผู้อ่านโดยเฉพาะงานเขียนที่ได้บันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ผู้อ่านไม่เคยพบเจอมาก่อน”

การสื่อสารโดยการใช้ภาษาจินตภาพนั้นปรากฏในงานเขียนนวนิยายหลากหลายแนวโดยเฉพาะนวนิยายแนวลึกลับสยองขวัญ (Terror or Gothic Novel) ซึ่งเป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความน่าสะพรึงกลัวของภูตผีปีศาจ หรืออำนาจของดวงวิญญาณ พลังจิตตลอดจนอำนาจของสิ่งลึกลับต่าง ๆ รวมถึงความรุนแรง ความน่ากลัวที่เกิดจากผู้มีจิตวิปลาส ผู้แต่งจึงจำเป็นต้องเขียนเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม โดยนักเขียนนวนิยายแนวลึกลับสยองขวัญรุ่นใหม่ที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน คือ ภาคินัย กสิริรักษ์ หรือที่รู้จักในนามปากกา “ภาคินัย” นับว่าเป็นนักเขียนแนวลึกลับสยองขวัญที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นอย่างมาก เพราะมีการนำนวนิยายของภาคินัยไปดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์หลายเรื่อง ดังที่ Khamkao (2016: 63) ได้กล่าวถึงภาคินัยว่า “นักเขียนที่ประสบความสำเร็จ เช่น ภาคินัย กสิริรักษ์ ใช้นามปากกาว่า “ภาคินัย” เขียน นวนิยายแนวสยองขวัญมากมายหลายเรื่อง เช่น Lift ลิฟต์ซ่อนศพ, Haunted อาคารผีเรือนลั่นทม, Museum พิพิธภัณฑ์หุ่น-หุ่น-หิว, นางครวญ, โรงแรมศพ และเรื่องที่ถูกนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์จนโด่งดัง (2015) คือเรื่อง นางชฎา”

จากการที่ผู้วิจัยได้อ่านนวนิยายชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ภาคินัยมีความสามารถในการใช้คำและภาพพจน์มาใช้เพื่อให้อ่านเกิดนึกเห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง คล้อยตามผู้แต่ง ทั้งยังช่วยให้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกลุ้นระทึก มีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครและเกิดความสนใจที่จะติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป ยกตัวอย่างเช่น

แต่แล้วครูแยมก็ต้องชะงักจนแทบเป็นลม เมื่อเห็นว่าใบหน้าที่หันมานั้นหาได้เป็นใบหน้าที่สวยงาม หากแต่เป็น**ใบหน้าี่ดูร้ายราวกับสัตว์ป่า** ดวงตาเป็นสีแดงเพลิง เขี้ยวยาวออกมาจากปาก**สีม่วงคล้ำ**เส้นเลือด**โปนขึ้นเต็มใบหน้า**ราวกับ**ผีห่าซาตาน** ครูแยมถอยกรูดในขณะที่อีกฝ่ายเดินตรงเข้ามา**ราวกับจะกินเลือดกินเนื้อ** หญิงสาว**กรี๊ดร้อง**ด้วยความตกใจ

ก่อนจะ**วังล้มลูกคลูกหลาน**ออกจากครัว

(Phakhinai, 2014d: 86)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้แต่งเลือกใช้คำและใช้ภาพพจน์ที่ก่อให้เกิดภาพกระตุ้นความรู้สึกของผู้อ่านให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับตัวละครด้วย ทำให้งานของผู้แต่งมีความโดดเด่นน่าสนใจ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายแนวลึกลับสยองขวัญของภาคินัยว่าผู้แต่งมีการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในลักษณะใดบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยในด้านการใช้คำสร้างจินตภาพ
2. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยในด้านการใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพ

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาจากนวนิยายชุด 4 ทิศตาย ของภาคินัย ตีพิมพ์ครั้งแรกในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 4 เล่ม ได้แก่เรื่อง นางแค้น นางคุก นางครวญ และนางคอย โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากนวนิยายจำนวน 4 เล่ม คือ นางแค้น นางคุก นางครวญ และนางคอย
2. วิเคราะห์ข้อมูลในด้านการใช้คำสร้างจินตภาพและการใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพ
3. สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ
4. รายงานผลการศึกษาผู้ศึกษารายงานผลการศึกษด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การใช้คำสร้างจินตภาพ และ 2) การใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพ ดังนี้

1. การใช้คำสร้างจินตภาพ

ผลการศึกษา พบว่ามีทั้งหมด 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น 2) การใช้คำแสดงอาการและการเคลื่อนไหว 3) การใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึก 4) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน 5) การใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัส และ 6) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้กลิ่น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น

การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น หมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งสร้างภาพให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้ที่ชัดเจนเหมือนมองเห็นได้ด้วยสายตาของผู้อ่าน

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยพบว่า ผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็นทั้งหมด 7 ลักษณะ ดังนี้

1.1.1 การใช้คำแสดงภาพของสีสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1) การใช้คำแสดงภาพสีวรรณะเย็น เช่น ขาวนวล ขาวผ่อง เป็นต้น 2) การใช้คำแสดงภาพสีวรรณะร้อน เช่น แดงเพลิง แดงฉาน เป็นต้น 3) การใช้คำแสดงภาพสีวรรณะตรงข้ามกัน เช่น แดงสด-เขียวคล้ำ สีแดง-สีขาว เป็นต้น

1.1.2 การใช้คำแสดงภาพของแสง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1) การใช้คำแสดงภาพของแสงที่สว่างเจิดจ้า เช่น สว่างจ้า สาดแสง เป็นต้น 2) การใช้คำแสดงภาพของแสงที่ค่อย ๆ อ่อนลงหรือหายไป เช่น สลัวรางริบหรี่ เป็นต้น 3) การใช้คำแสดงภาพของแสงที่เป็นประกาย เช่น แวววาว วิบวับ เป็นต้น

1.1.3 การใช้คำเพื่อแสดงสภาพบรรยากาศ สามารถแบ่งได้เป็น

2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำแสดงสภาพบรรยากาศที่วังเวง เจ็บเหงาและไม่แจ่มใส เช่น อึมครึม วังเวง เป็นต้น 2) การใช้คำแสดงสภาพบรรยากาศที่วุ่นวาย เสียงดัง เช่น เซ็งเซ่จ่าละหวั่น เป็นต้น

1.1.4 การใช้คำแสดงภาพของการเปลี่ยนแปลงสภาพเดิม เช่น โปน
ปลิ้น เป็นต้น

1.1.5 การใช้คำแสดงภาพความไม่เป็นระเบียบกระจัดกระจาย เช่น
เกลื่อน กระจาย เป็นต้น

1.1.6 การใช้คำแสดงภาพการกระทบกัน หรือการปะทะกัน เช่น
ชน ประสานงา เป็นต้น

1.1.7 การใช้คำแสดงภาพลักษณะของการบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต เช่น
บอบช้ำ สะบักสะบอม เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น ในเรื่องนางคุดตอนที่
นายพลคำอยู่ในห้องพักของตัวเองเพียงลำพัง โดยที่ไม่รู้ตัวเลยว่ากำลังถูกคุกคามจาก
วิญญาณ ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“ใครมาเคาะประตูะ อย่าให้รู้ตัวนะ เอาตายแน่!” นายพลคำตะโกนออกไปใน
ความสลัวยามโพล้เพล้ เขาปิดประตูลงเช่นเดิมกำลังจะหันกลับไปนอนที่เตียงของตัวเอง
แต่แล้วก็ต้องผงะ เมื่ออยู่ ๆ หน้าต่างทุกบานภายในห้องพักกลับเปิดออกเอง ผ้าม่านสีขาว
พลิ้วไสวไปตามแรงลม เผยให้เห็นท้องฟ้าสีฟ้าเลือดซ้ำหนองไฟในห้องดับพรึบอย่างไม่มีปี่มี
ขลุ่ย ทำให้ทุกอย่างดูมืดมนไปเสียหมด ทั้ง ๆ ที่พระอาทิตย์ยังไม่ลับขอบฟ้าดี

(Phakhinai, 2014d: 298)

จากตัวอย่างข้างต้นผู้แต่งสร้างภาพแสงและสีในการบรรยายฉาก โดยใช้คำว่า
'สีฟ้าเลือดซ้ำหนอง' หมายถึง สีที่มีลักษณะคล้ายมีเลือดและหนองปนกันออกสีม่วง ๆ ใช้
คำว่า 'สลัว' หมายถึง มัว, ไม่สว่างและใช้คำว่า 'มืดมน' แปลว่า มืดจนมองไม่เห็น การใช้
คำในลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพฉากที่มีดลัว ไม่แจ่มใส ท้องฟ้ามีสี
ออกม่วง ๆ คล้ายมีเลือดและหนองปนกันอยู่ดูน่ากลัวซึ่งเป็นสัญญาณให้ผู้อ่านทราบว่
วิญญาณกำลังจะปรากฏกายขึ้นนั่นเอง

การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็นในลักษณะต่าง ๆ มักพบในการบรรยาย
เหตุการณ์ที่ตัวละครประสบกับเหตุการณ์ชวนขนลุก หรือกำลังจะได้พบเจอกับสิ่งเหนือ
ธรรมชาติ รวมไปถึงนึกเห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงของตัวละครที่ได้รับบาดเจ็บ หรือ
เสียชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ง่ายและ
ชัดเจนขึ้น

1.2 การใช้คำแสดงอาการและการเคลื่อนไหว

การใช้คำแสดงอาการและการเคลื่อนไหวหมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งสร้างภาพให้ผู้ผู้อ่านนึกเห็นภาพลักษณะกิริยาท่าทางและการไม่หยุดนิ่งที่แตกต่างกันออกไปของคนหรือวัตถุสิ่งของ

จากการศึกษาภาษาจีนตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้คำแสดงอาการและการเคลื่อนไหวทั้งหมด 13 ลักษณะ ดังนี้

1.2.1 การใช้คำแสดงอาการพูดสามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1) การใช้คำแสดงอาการพูดออกคำสั่ง พูดให้เกรงกลัว เช่น ชู ห้าม เป็นต้น 2) การใช้คำแสดงอาการพูดขอร้อง เช่น อ้อนวอน ขอร้อง เป็นต้น 3) การใช้คำแสดงอาการพูดโต้แย้ง พูดคัดค้าน เช่น ท้วง เสียด เป็นต้น 4) การใช้คำแสดงอาการพูดไม่พอใจ เช่น คำว่า โวยวาย แผลเสียด เป็นต้น

1.2.2 การใช้คำแสดงอาการคลุ้มคลั่ง เช่น อาละวาด บ้าคลั่ง เสียสติ เป็นต้น

1.2.3 การใช้คำแสดงอาการตกใจและหวาดกลัว เช่น อึ้ง สะดุ้งโหยง เป็นต้น

1.2.4 การใช้คำแสดงอาการที่มีพิรุณ เช่น คำว่า ลับ ๆ ล่อ ๆ อึกอ๊ก เล็กเล็ก เป็นต้น

1.2.5 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวที่แสดงการกระทำโดยใช้แรง เช่น ทูบ กระชาก เป็นต้น

1.2.6 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวที่แสดงอาการดึง หรือรวบเอา โดยเร็ว เช่น ดึง กวาด เป็นต้น

1.2.7 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวด้วยการเคลื่อนตัวไปด้านหน้า ด้วยความเร็วและแรง เช่น ถลา กระโจน เป็นต้น

1.2.8 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวด้วยการเคลื่อนตัวออกไปพร้อมกัน เช่น แดกฮือ เป็นต้น

1.2.9 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวด้วยการเคลื่อนตัวไปด้านหลัง เช่น เอน ถอยกูด เป็นต้น

1.2.10 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวอย่างรีบร้อน รวดเร็ว เช่น วิ่ง กระหืดกระหอบ ว่องไว เป็นต้น

1.2.11 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวในอากาศ เช่น ลอย บิน เป็นต้น

1.2.12 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวกลับไปกลับมา เช่น โบกไปมา

แกว่งไปมา เป็นต้น

1.2.13 การใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ เช่น นวยนาด เยื้องย่าง เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำแสดงการเคลื่อนไหวที่แสดงการกระทำโดยใช้แรงในเรื่องนางแคนตอนที่พ่อของศิวัชเมื่อรู้ว่าลูกชายของตนเป็นกะเทย จึงทုบตีด้วยความไม่พอใจเพราะต้องการให้ลูกชายกลับมาเป็นผู้ชายเหมือนเดิม ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

ทันทีที่เขาเปิดประตูเข้าไปในบ้าน ผู้เป็นพ่อก็**กระชาก**ร่างของลูกชายเข้ามาก่อนจะ**ฟาด**ไม้เรียวไล่อย่างไม่ยั้งด้วยความโกรธเกรี้ยว

(Phakhinai, 2014a: 313)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งใช้คำเพื่อแสดงการเคลื่อนไหวที่แสดงการกระทำโดยใช้แรงในการบรรยายกิริยาอาการของตัวละคร โดยใช้คำว่า ‘กระชาก’ หมายถึง ดึงเข้ามาโดยเร็วและแรง มาบ่งบอกกิริยาของตัวละครพ่อของศิวัชที่กำลังออกแรงดึงลูกชายด้วยความโกรธ ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพการเคลื่อนไหวของชายผู้หนึ่งที่ออกแรงโดยใช้มือฉุดดึงร่างของเด็กชายเข้ามาด้วยความเร็วและแรง และใช้คำว่า ‘ฟาด’ หมายถึง หวดเหวี่ยงมาบ่งบอกกิริยาของตัวละครพ่อของศิวัชที่กำลังออกแรงตีลูกชาย ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพการเคลื่อนไหวของชายผู้หนึ่งที่ออกแรงกระทำโดยใช้ไม้ตีซ้ำ ๆ หนัก ๆ ไปที่ร่างกายของลูกชายด้วยความไม่พอใจ

การใช้คำแสดงอาการต่าง ๆ มักเป็นการแสดงอาการในลักษณะที่ไม่ดี แสดงให้เห็นถึงอาการของตัวละครที่พบเจอกับเหตุการณ์ที่น่าหวาดกลัว น่าพรันพิริ่ง โดยเฉพาะเมื่อเจอเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ส่วนการใช้คำแสดงการเคลื่อนไหว ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นถึงลักษณะของการเคลื่อนไหวด้วยอากัปกิริยาที่แตกต่างกันออกไปและเข้าใจได้ว่าตัวละครในเหตุการณ์นั้น ๆ แสดงกิริยาอาการอย่างไร หรือวัตถุสิ่งของในเรื่องนั้นมีการเคลื่อนไหวอย่างไร รวมถึงเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นด้วย

1.3 การใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึก

การใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึก หมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งให้ผู้อ่านรับรู้ถึงอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของตัวละครต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งหมด 7 ลักษณะ ดังนี้ 1) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกเศร้า เสียใจ หดหู่และสิ้นหวัง เช่น เศร้าสร้อย ผิดหวัง เป็นต้น 2) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกเจ็บปวด และทุกข์ทรมาน เช่น เจ็บปวดรวดร้าว น้ำตาตกใน เป็นต้น 3) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกตกใจ หวั่นไหว และกลัว เช่น ตื่นตระหนก หวั่นใจ เป็นต้น 4) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกกดดัน สับสนและเคร่งเครียด เช่น เครียด สับสน เป็นต้น 5) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจ โกรธ และเบื่อหน่าย เช่น เอือมระอา เกลียดชัง เป็นต้น 6) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกเบิกบาน มีความสุข และตกลงขบขัน เช่น สนุกสนาน ปลาบปลื้ม เป็นต้น และ 7) การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกสงสัย เช่น พิศวงงงงวย งุนงง เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึก ในเรื่องนางคุณตอนที่วิญญานสาริยานึกถึงเหตุการณ์ในอดีตตอนที่เธอยังมีชีวิตอยู่ว่าเคยได้รับความทุกข์ทรมานภายในคุก BLOCK 14 อย่างมากดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“หญิงสาวในชุดนักโทษยืนนิ่งอยู่ตรงนั้น มองย้อนภาพของตัวเองที่เคยทน**ทุกข์ทรมาน**อยู่ในห้องขังเล็ก ๆ แห่งนี้เมื่อสามสิบแปดปีก่อนอย่าง**ร้อนใจ**”

(Phakhinai, 2014c: 10)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการบรรยายอารมณ์ของตัวละคร โดยใช้คำว่า ‘ร้อนใจ’ หมายถึง สลดใจมากมีจิตใจหวั่นไหวมากเพราะความโศกสลด และใช้คำว่า ‘ทุกข์ทรมาน’ ความยากลำบาก การใช้คำในลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของสาริยาที่เคยเผชิญกับเหตุการณ์อันโหดร้าย ใช้ชีวิตอย่างทนทุกข์ทรมานภายในห้องขังเล็ก ๆ มาก่อน

การใช้คำสร้างจินตภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึก มักจะแสดงอารมณ์ความรู้สึกในทางลบมากกว่าทางบวก เพราะนวนิยายชุด 4 ทิศตายเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสยองขวัญของภูตผีปีศาจ ซึ่งจะมีตัวละครที่ได้พบเจอกับวิญญาน หรือพบเจอเรื่องยุ่งยากลำบาก จึงสร้างความรู้สึกตกใจ หวาดหวั่น สับสนให้กับตัวละคร ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่ประสบกับเหตุการณ์ดังกล่าวและทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับตัวละครในเรื่องนั้นด้วย

1.4 การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน

การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน หมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้เสียงของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอในเรื่อง

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินทั้งหมด 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินจากสภาพทางธรรมชาติเช่น หวีดหวิว ครืน ๆ เปรี๊ยะ เป็นต้น 2) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินจากวัตถุสิ่งของ เช่น แก๊กรัก แอ๊ด เพล้ง เป็นต้น และ 3) การใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินจากการกระทำของมนุษย์ เช่น พัดฟาด ตึงตึง เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินในเรื่อง นางคอย ตอนที่โสทรถูกวิญญาณปริศนาหลอกหลอนจนประสบอุบัติเหตุตั้งที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“หญิงสาวลุกขึ้นนั่ง กวาดตามองหานางพยาบาลเวรที่ไม่รู้ว่าเป็นใคร ได้ยินเสียงอุปกรณ์ทางการแพทย์ดัง **ตืด ๆ** มาจากทางด้านหนึ่งของวอร์ด”

(Phakhinai, 2014b: 172)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยินจากวัตถุสิ่งของในการบรรยายเสียงอุปกรณ์ทางการแพทย์ โดยใช้คำว่า ‘ตืด ๆ’ หมายถึง ส่งเสียงตืด ๆ มาบ่งบอกเสียงอุปกรณ์ทางการแพทย์ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่กำลังทำงานดังขึ้นเป็นจังหวะในขณะที่ตัวละครโสทรกำลังตื่นขึ้นมาจากเตียงในห้องพักของโรงพยาบาลที่มีอุปกรณ์ทางการแพทย์วางอยู่รอบตัว

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าการใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน ที่แสดงถึงเสียงเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าเหตุการณ์ในเรื่องนั้นเป็นอย่างไร เช่นคำว่า ตืด ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจได้ว่าเป็นเสียงที่เกิดจากวัตถุสิ่งของ หรือเกิดจากแหล่งกำเนิดของเสียงที่เป็นสิ่งประดิษฐ์จากฝีมือของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้นึกเห็นสภาพแวดล้อมโดยรอบตัวละครได้ด้วย

1.5 การใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัส

การใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัส หมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งให้ผู้อ่านรับรู้ถึงการถูกแตะต้องกันทางร่างกายและยังหมายถึงการรู้สึกผ่านทางประสาทสัมผัส เช่น กอด เย็นยะเยือก เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัสในเรื่อง นางศรวณ ตอน ที่รณภพกำลังขับรถเล่นเพื่อคลายความเครียด เพราะคิดไม่ตกเรื่องที่จะกำจัดลูกที่เป็น อมนุษย์ของเขาอย่างไร แต่จู่ ๆ เขากลับรู้สึกถึงความผิดปกติบางอย่าง ดังที่ผู้แต่งบรรยาย

“ใช่...ไม่มีตัวอะไรติดหน้ารถของเขาหรอก แต่ตอนนี้สิ่งที่ผิดปกติคือบรรยากาศ ภายในรถที่เย็นเยะเยือกเสียจนร่างสั่นทั้ง ๆ ที่เปิดเครื่องปรับอากาศในระดับที่พอดี”

(Phakhinai, 2014d: 207-208)

จากตัวอย่างดังกล่าว มีการใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัสในการบรรยายฉากและบรรยากาศ โดยใช้คำว่า ‘เย็นเยะเยือก’ หมายถึง อากาศที่รู้สึกหนาวสะท้านถึงชั่วหัวใจ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงบรรยากาศรอบข้างของรณภพที่เริ่มผิดปกติบ่งบอกถึงการปรากฏตัวของสิ่งที่ไม่ดีหรืออวิญญาน

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการสัมผัสเพื่อบรรยายฉากและบรรยากาศ ทำให้ผู้อ่านรับรู้การตะตึงกันทางร่างกายและอากาศ หรืออุณหภูมิในสถานที่นั้น ๆ ที่มีความหนาวเย็นมากและยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่กำลังเผชิญเหตุการณ์และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครด้วย

1.6 การใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่น

การใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่น หมายถึง การใช้คำที่ผู้แต่งมุ่งให้ผู้อ่านรับรู้กลิ่นของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากประสบการณ์ของบุคคลในลักษณะต่าง ๆ

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายของขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่นทั้งหมด 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่นหอม เช่น หอมกรุ่น หอมเย็น เป็นต้น และ 2) การใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่นเหม็น เช่น เหม็นคูล่ง คาวเลือด เป็นต้น

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้คำสร้างจินตภาพการไต่กลิ่นในเรื่อง นางคอย ตอนที่โสณย้ายไปอยู่ที่หอพักแพทย์ที่อยู่ด้านหลังสุดของโรงพยาบาล แต่เธอกลับพบว่าห้องนอนของเธออยู่ข้างเมรุที่กำลังเผาพลงกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณจนหญิงสาวไม่สามารถทนอยู่ได้ ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“โสณรู้ทันทีว่านั่นคือกลิ่นศพที่ลอยออกมาจากปล่องเมรุซึ่งยังตลบอบอวลอยู่

บริเวณนั้น หญิงสาวรีบปิดหน้าต่างโดยพลัน”

(Phakhinai, 2014b: 36)

จากตัวอย่างดังกล่าว มีการใช้คำสร้างจินตภาพการได้กลิ่นเหม็นในการบรรยายฉากและบรรยากาศ โดยใช้คำว่า ‘ตลบอบอวล’ หมายถึง มีกลิ่นตลบมีกลิ่นฟุ้งไปทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงกลิ่นเหม็นใหม่ของศพที่กำลังลอยเข้ามาในปริมาณมากและรุนแรงจนมีกลิ่นฟุ้งไปทั่วบริเวณ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้แต่งใช้คำสร้างจินตภาพการได้กลิ่นเพื่อทำให้ผู้อ่านรับรู้ว่าการกลิ่นนั้นเป็นกลิ่นที่หอม หรือเหม็นและเข้าใจได้ว่าการกลิ่นนั้นมีปริมาณมาก หรือน้อยเพียงใดและทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้กลิ่นสิ่งนั้นขึ้นมาจริง ๆ

2. การใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพ

ผลการศึกษา พบว่า มีทั้งหมด 6 ประเภท ได้แก่ 1) อุปมา 2) อุปลักษณ์ 3) บุคลาธิษฐาน 4) อติพจน์ 5) ปฏิภาคพจน์ และ 6) ปฏิพจน์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 อุปมา หมายถึง การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับสิ่งสองสิ่งที่มีความเหมือนกันโดยมีค่าเชื่อมโยง เช่นคำว่า รวากับ เหมือน คล้าย ดังดจ เปรียบดั่ง อย่างกับ ไม่ต่างจาก หรือไม่มีค่าเหล่านี้ก็ได้

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้ภาพพจน์อุปมาสร้างจินตภาพทั้งหมด 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมหรือลักษณะของมนุษย์ และสัตว์ 2) การเปรียบเทียบกับธรรมชาติ หรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ 3) การเปรียบเทียบกับวัตถุสิ่งของและ 4) การเปรียบเทียบกับอวัยวะของมนุษย์

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์อุปมา ในเรื่อง นางแค้น ตอนที่คุณทิพย์ตั้งโธ่ และเจ็ดแดงรับรู้ได้ถึงวิญญาณของซินดี้ เพราะเกิดเหตุผิดธรรมชาติเกิดขึ้นกะทันหันดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“ยังไม่ทันจะได้มีใครออกความเห็นอะไรต่อ อยู่ ๆ ก็เกิดลมพัดแรงเสียงนทั้งสามต้องจับตัวกันไว้ด้วยกลัวจะปลิวไปกับสายลม **เสียงลมหวีดหวีดดังขึ้นคล้ายเสียงร้องครวญคราง**ของใครบางคนที่กำลังร้องเรียกหาความยุติธรรม”

(Phakhinai, 2014a: 164)

จากตัวอย่างข้างต้นผู้แต่งได้ใช้ภาพพจน์อุปมาโดยการนำพฤติกรรมของมนุษย์ คือ ‘เสียงร้องครวญคราง’ มาเปรียบเทียบกับเสียงของลม ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพ ฉากที่มีลมพัดหิวตหวิวคล้ายกับเสียงร้องที่ตั้งโหยหวนชวนขนลุกของมนุษย์และทำให้ผู้อ่าน เกิดอารมณ์ความรู้สึกขวิญฉวาไปกับตัวละครในเหตุการณ์นั้นด้วย

2.2 อุปลักษณ์ หมายถึง การใช้ถ้อยคำเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำ เชื่อมโยง เช่นคำว่า เป็น คือ กลายเป็น หรือไม่มีคำเหล่านี้ก็ได้

จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสองขวิญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์สร้างจินตภาพ 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเปรียบกับลักษณะ หรือพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ 2) การเปรียบกับบุคคล 3) การเปรียบกับธรรมชาติ ปราณการณ์ทางธรรมชาติ 4) การเปรียบกับวัตถุ สิ่งของและ 5) การเปรียบกับอวัยวะของ มนุษย์

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์ในเรื่อง นางคูก ตอนที่บริษัท ของสงกรานต์ได้จัดปาร์ตี้วันเกิดให้เขาหลังเลิกงาน พนักงานทุกคนจึงดื่มกินกันอย่างมีความสุข ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“พนักงานสาวฝ่ายบัญชีที่กลางวันเป็นป่าแวนสุดเซยพอเหล้าเข้าปากก็กลายเป็น เล็ดก้าก้ากระโดดขึ้นเต้นแหกแข้งแหกขาบนโต๊ะรับแขก”

(Phakhinai, 2014c: 18)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แต่งได้ใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์โดยการเปรียบกับบุคคล คือ ‘เล็ดก้าก้า’ ซึ่งเป็นศิลปินเพลงป๊อบชาวอเมริกันที่ชอบเต้นฉีกแข้งฉีกขามาเปรียบกับตัวละคร พนักงานสาวที่กำลังเต้น ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพตัวละครพนักงานสาวที่เต้นด้วยท่าวาบหวิว ไม่เรียบร้อยเพราะฤทธิ์ของสุราจึงมีพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับภาพลักษณ์ของตนเอง

2.3 บุคลาธิษฐาน หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่สมมติให้สิ่งไม่มีชีวิต หรือสิ่งมีชีวิต อื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่มนุษย์ให้มีอารมณ์ความรู้สึก นึกคิด หรือแสดงกิริยาอาการเหมือนอย่างมนุษย์

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานในเรื่อง นางคอย ตอนที่โสทร รู้สึกสงสัยในท่าทีของนางพยบาลอรที่มีกแสดงอาการหึงหวงทุกครั้งทีเธออยู่ใกล้หมอวาที ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“คำพูดของหมอวาที่ดังก้องในหู แต่เสียงความคิดของตัวโสนเองกลับค่อย ๆ กระซิบว่ามันไม่ใช่อย่างนั้น ระหว่างหมอวาที่กับนางพยาบาลจะต้องมีความลับอะไรบางอย่างแน่”

(Phakhinai, 2014b: 46)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แต่งได้ใช้ภาพพจน์บุคคลาธิษฐาน คือ ‘เสียงความคิดของตัวโสนเองกลับค่อย ๆ กระซิบ’ ซึ่งการกระซิบเป็นกิริยาอาการของมนุษย์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของโสนที่รู้สึกสงสัยในความสัมพันธ์ของหมอวาที่กับนางพยาบาล

2.4 อติพจน์ หมายถึง การใช้ภาพพจน์ที่เกิดจากความคิดของผู้แต่งที่ต้องการย้ำความรู้สึกที่มีต่อความหมายนั้นให้เป็นเรื่องสำคัญหรือยิ่งใหญ่

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์อติพจน์ ในเรื่อง นางแค้น ตอนที่คุณภาว์สารภาพกับสารวัตรบุลินว่าเขาแอบมีความสัมพันธ์ทางเพศกับซินดี้ ซึ่งเป็นสาวประเภทสอง แต่คนที่เขารักที่สุดคือคุณแพรวา ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“...ผมยอมรับครับว่าผมไม่ใช่ผู้ชายที่ตีนักหрок ยิ่งกับซินดี้ที่สวยบาดจิตขนาดนั้น ยิ่งยากที่จะห้ามใจ ดังนั้นการอยู่ห่าง ๆ ไว้จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด ถึงผมจะเจ้าชู้ ผ่านผู้หญิงมานานไม่ถ้วน แต่ผู้หญิงคนเดียวที่ผมรักคือคุณแพรวา”

(Phakhinai, 2014a: 109)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งใช้ภาพพจน์อติพจน์ คือ ‘สวยบาดจิต’ ซึ่งความจริงแล้วนั้นเป็นไปได้ยากที่ความสวยจะสามารถบาดเข้าไปข้างในใจได้ ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่าซินดี้เป็นคนที่สวยมาก สวยกว่าผู้หญิงทั่ว ๆ ไปจนทำให้ผู้ชายอย่างคุณภาว์หลงรักอย่างไม่อาจห้ามใจได้

2.5 ปฏิภาคพจน์ หมายถึง การใช้ถ้อยคำบอกความตรงข้าม หรือแสดงความหมายที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันหรือเป็นไปได้ที่ไม่ได้ที่เมื่อมองอย่างผิวเผินแล้วจะขัดกันเองหรือไม่น่าจะเป็นไปได้

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์ปฏิภาคพจน์ ในเรื่อง นางคุก ตอนที่สาริยาถูกผู้คุมจับแยกจากสันต์และเสก เธอจึงต้องแสรมยิ้มให้น้องชายเพื่อแสดงให้เห็นว่าพวกเขาจะต้องปลอดภัย ดังที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“หญิงสาวพยายามกลั่นกรองอันลึกลับ มองหน้าน้องชายด้วยความหวังหาอาหาร แล้วยิ้ม...เป็นรอยยิ้มที่เศร้าที่สุดในโลก”

(Phakhinai, 2014c: 99)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งได้ใช้ภาพพจน์ปฏิกิริยาพจน์ คือ ‘รอยยิ้มที่เศร้าที่สุดในโลก’ มาบ่งบอกถึงความผิดปกติของอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครสาร์ริยา โดยนำคำว่า ‘รอยยิ้ม’ มาใช้คู่กับคำว่า ‘เศร้า’ ซึ่งการที่บุคคลมีความรู้สึกทุกข์ หรือเศร้ามักจะไม่แสดงอาการยิ้มออกมา แต่การที่ผู้แต่งนำคำสองคำที่ขัดแย้งกันมาวางใกล้กันเพื่อให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของสาร์ริยาที่เกิดความทุกข์ระทมใจแต่กลับต้องเสแสร้งทำเป็นยิ้มแย้มมีความสุขเพื่อให้น้องชายรู้สึกสบายใจ

2.6 ปฏิบุจฉา หมายถึง การใช้ข้อความที่เป็นคำถาม แต่ไม่ต้องการคำตอบ หรือ ทราบคำตอบอยู่ในตัวแล้ว เป็นการใช้คำถามเพื่อย้ำความหมายลงไปอีก หรือเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดในลักษณะต่าง ๆ จากการศึกษาภาษาจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย พบว่า ผู้แต่งใช้ภาพพจน์ปฏิบุจฉาสร้างจินตภาพทั้งหมด 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้คำถามที่ตัวละครถามตัวเองหรือตัวละครคู่สนทนาและ 2) การใช้คำถามที่ผู้แต่งถามให้ผู้อ่านคิด

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการใช้ภาพพจน์ปฏิบุจฉา ในเรื่อง นางครวญ ตอนที่ครูแยม ซึ่งมีลูกชายเป็นอมมุขย์ กำลังพูดขู่ลูกชายว่าจะทำร้ายร่างกายถ้าไม่ยอมเข้ามาหาตามที่เขาสั่งตั้งที่ผู้แต่งบรรยายว่า

“ยังไม่มาอีกจะลองตีกับแม่ใช่ไหม?” ครูแยมทำเสียงดุอีกครั้ง ก่อนจะเดินตรงไปหาลูกชาย ปลายมิตแหลมพร้อมที่จะกรีดลงบนเรือนร่างของมันอีกครั้งอย่างที่เคยทำมา”

(Phakhinai, 2014d: 254)

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้แต่งได้ใช้ภาพพจน์ปฏิบุจฉา คือ ‘จะลองตีกับแม่ใช่ไหม’ มาบ่งบอกอาการพูดของตัวละครครูแยมที่กำลังพูดขู่บังคับลูกชายของตนเอง ทำให้ผู้อ่านนึกภาพเห็นอาการพูดของครูแยมที่ขู่แกมบังคับเพื่อให้ลูกชายของตนเองไม่กล้าดื้อและยอมทำตามที่ตนเองสั่ง

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าภาพพจน์ที่พบมากที่สุดคือ อุปมา ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบหนึ่งเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง เนื่องจากนวนิยายชุด 4 ทิศตายเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความน่า

สะพรั่งกล้วยของฤดูผีปีศาจ และเรื่องเหนือธรรมชาติที่นึกเห็นภาพและเข้าใจได้ยาก ผู้แต่งจึงต้องใช้อุปมาเพื่อทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และยังช่วยให้เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจและยังช่วยให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าแสดงให้เห็นว่าภาคินัยมีความสามารถในการใช้ภาษาสร้างจินตภาพได้หลายลักษณะ โดยมุ่งให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพของความโหดร้าย ความน่าสะพรั่งกลัว ความทุกข์ ความเศร้า และความหดหู่ จินตภาพเหล่านี้ล้วนเป็นจินตภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภูตผีวิญญูณและความสยองขวัญ ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพเป็นรูปธรรมและเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผู้แต่งยังมีการเพิ่มรายละเอียดของสิ่งที่น่าสนใจมาเปรียบให้เห็นได้เด่นชัดขึ้น ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ชวนให้ติดตามและรู้สึกเหมือนได้มีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ จนเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับตัวละครด้วย

จากการศึกษาการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

การใช้คำสร้างจินตภาพที่ผู้ศึกษาสังเกตเห็นมาก คือ การใช้คำสร้างจินตภาพการมองเห็น เช่น แสงสี และบรรยากาศ เพราะนวนิยายชุด 4 ทิศตายของภาคินัยเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวิญญูณผู้แต่งจึงต้องเขียนเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปลักษณะของปีศาจ หรือภูตผี ความตายที่น่าสยดสยอง สร้างความสะพรั่งกลัว หวาดผวา และลุ้นระทึกให้ผู้อ่านสามารถเกิดความเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอและสนใจที่จะติดตามเนื้อเรื่องต่อไป นอกจากนี้ลักษณะเด่นในการใช้คำของผู้แต่งอีกประการหนึ่ง คือ การใช้คำแสดงอาการและการเคลื่อนไหว ซึ่งมักเป็นการแสดงอาการในลักษณะที่ไม่ดี แสดงให้เห็นถึงอาการของตัวละครที่พบเจอกับเหตุการณ์ที่น่าตื่นกลัว หรือตื่นตกใจ โดยเฉพาะเมื่อเจอเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด การนำเสนอจึงเน้นให้เห็นถึงเหตุการณ์ กิริยาอาการหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ดูน่าเวทีย ไม่สงบ และการเคลื่อนไหวก็มักเป็นการเคลื่อนไหวด้วยความรวดเร็วเพื่อสร้างความตื่นเต้น ลุ้นระทึก และเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน

ส่วนด้านการใช้ภาพพจน์สร้างจินตภาพที่ผู้ศึกษาสังเกตเห็นมาก คือ อุปมา และบุคลาธิษฐาน แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่มีการนำกิริยาอาการของตัวละคร รูปลักษณะของตัวละคร ฉากและบรรยากาศมาเปรียบเทียบกับเห็นภาพและแสดงถึงความมีจินตนาการของผู้แต่งมาใช้ในการบรรยายสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพและเกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัยนั้น แตกต่างจากการใช้ภาษาจินตภาพในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของ Rodjanawong (2006) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของภาษาจินตภาพในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ โดยพบการใช้คำบอกสี การใช้คำบอกแสง การใช้คำบอกอารมณ์ความรู้สึก และการใช้คำบอกความเคลื่อนไหวเหมือนกัน แต่การใช้คำสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของ ภาคินัยจะมีการใช้คำสร้างจินตภาพการได้ยิน การสัมผัส และการไต่กลิ่นด้วย เนื่องจากผู้แต่งต้องการนำเสนอเกี่ยวกับวิญญาณ ผีสง ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ผู้่านสามารถนึกเห็นภาพและรู้สึกเหมือนได้อยู่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ร่วมไปกับตัวละคร จึงมีการใช้จินตภาพการได้ยิน การสัมผัส และการไต่กลิ่นเพื่อช่วยเพิ่มอรรถรสในการอ่าน

ส่วนในด้านการสร้างจินตภาพโดยการใช้ภาพพจน์ พบว่า มีความแตกต่างกันโดยในนวนิยายสยองขวัญจะมีการใช้ภาพพจน์ปฐภาคพจน์และปฏิบัติจาดด้วย เนื่องจากผู้แต่งต้องการให้ผู้่านสามารถรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติได้อย่างแจ่มชัดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และให้ผู้่านคิดตามและรู้สึกคล้อยตามไปกับตัวละครในเรื่องอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสยองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย ผู้ศึกษาพบว่ายังมีประเด็นที่นำศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายประเภทสยองขวัญของนักเขียนท่านอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายประเภทสยองขวัญกับนวนิยายประเภทอื่น ๆ

References

- Khamkaeo, K. (2016). *Phi Pathombot haeng khwam na saphruengklua phatthanakan khong phi Thai phi Bupphakan su phiphanit.* (In Thai) [The Ghost of the Horrors Development of Thai Ghost Ghost of the Ghost to Commercial Ghost]. *Rusamilae Journal*, 37(3): 83.
- Nakwatchara, C. (1977). **Wannakhadi wichan lae Wannakhadi sueksa.** (In Thai) [Literature criticism and educational literature] (2nd edition). Bangkok: Social Sciences Association of Thailand.
- Phakhinai. (2014a). **Nang Khaen.** (In Thai) [wrathful] (2nd edition). Bangkok: Kaokradot Publishing.
- Phakhinai. (2014b). **Nang Khuk.** (In Thai) [Prison girl] (4th edition). Bangkok: Kaokradot Publishing.
- Phakhinai. (2014c). **Nang Khruan.** (In Thai) [Lament] (6th edition). Bangkok: Kaokradot Publishing.
- Phakhinai. (2014d). **Nang Khoi.** (In Thai) [await] (7th edition). Bangkok: Kaokradot Publishing.
- Rodjanawong, J. (2006). **Phasa chintaphap nai nawaniyai lng prawattisat.** (In Thai) [Imagthery language in historical novels]. Master of Arts Thesis, Thai language field, Graduate School, Kasetsart University.